

Johtaja

Jorma Kauppinen

Opetushallitus

Ranskalaisen koulun Ystävät ry:n keskusteluseminaari 14.5.2009 Helsinki

RANSKALAINEN KOULU KIELIKOULUNA

Arvoisa suurlähettiläs, hyvät naiset ja herrat.

Suomalainen koulutusjärjestelmä on saanut paistatella muun maailman mielenkiinnon kohteena koko 2000-luvun. Suomalaisen koulun oppilaiden osaamistasoa pidetään maailman parhaana ja suuri määrä delegaatioita eri puolilta maailmaa on käynyt tutustumassa suomalaiseen ihmeeseen, sekä hallintoon että suomalaisiin kouluihin. Voimme olla tyytyväisiä tästä tilanteesta, sillä menneiden vuosikymmenten työ on kantanut hedelmää, mutta tiedämme toki samalla, että koulutuksen täytyy kehittyä yhteiskunnan muutosten mukana eikä koulutuksen kehittämisessä voi jäädä paikoilleen.

Suomalaisessa koulutusjärjestelmässä koulutuksen järjestäjinä eli ylläpitäjinä toimivat pääsääntöisesti kunnat, joissakin tapauksissa kuntayhtymät, yksityiset tahot tai kuten Helsingin ranskalais-suomalaisen koulun osalta, Suomen valtio. Valtion kouluja ovat tämän koulun lisäksi esimerkiksi toinen valtion kielikoulu eli suomalaisvenäläinen koulu, yliopistojen yhteydessä toimivat normaalikoulut sekä tietyt yleissivistävät erityiskoulut.

Helsingin ranskalais-suomalainen koulu on siis Suomen valtion ylläpitämä koulu, jonka keskeiset toimintamäärärahat tulevat valtion budjetista, valtion puolelta koulua tulosohjaa Opetushallitus ja koulun ylläpitäjänä toimii koulun johtokunta. Osana suomalaista koulutusjärjestelmää koulu toimii

Suomen lainsäädännön alaisena ja koulun oma opetussuunnitelma perustuu kansallisiin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sekä lukion opetussuunnitelman perusteisiin, jotka ovat Opetushallituksen määräys kaikkia suomalaisia kouluja varten. Koulun järjestämislupa määrittelee erityistehtäväksi ranskan kielen ja kulttuurin opettamisen – koulu on siis ns. sanottu valtion kielikoulu. Koulun erityisyyttä tukee se, että Suomen ja Ranskan valtioiden välillä on valtiosopimus, jossa sovitaan kouluun liittyvistä asioista ja yhteistyöstä sekä myös Ranskan valtion osallistumisesta koulun opetuksen järjestämiseen ranskankielisten opettajien lähettäjänä. Tämä yhteistyö on erittäin arvokasta ja tärkeää, siksi haluan jo tässä vaiheessa puheenvuoroani kiittää Ranskan valtiota tästä erinomaisesta yhteistyöstä ja toivon sille jatkoa myös tulevaisuudessa.

Arvoisat kuulijat, mikä on Helsingin ranskalais-suomalaisen koulun merkitys kielikouluna? Tänä iltapäivänä kuulemme siitä varmasti useita hyviä esimerkkejä, ainakin yksilöiden tasolta, ehkä yhteisönkin tasolta. Sen takia lähestyn sitä järjestelmän ja yhteiskunnan tasolta. Valtion kouluna ranskalaisen koulun tulee olla edelläkävijä, kehittäjäkoulu, joka hoitaa oman perustehtävänsä, lasten ja nuorten kouluttamisen, opettamisen ja kasvatukseen osallistumisen niin perusopetuksen kuin lukiokoulutuksenkin osalta. Samalla koululla on velvoite kielikouluna hoitaa omaa erityistä tehtäväänsä, joka liittyy ranskan kielen ja kulttuurin opetukseen ja sen kehittämiseen, niin tässä koulussa kuin laajemmin koko maan osalta. Tämä jälkimmäinen osa tehtävästä ei ehkä ole niin itsestään selvä eikä helppo, mutta se on selkeä tämän hetken että tulevaisuuden haaste ja mahdollisuus koulussa.

Kieltenopetuksen osalta näkyy tänä päivänä selkeänä eurooppalaisena trendinä, että englannin kielen valta-asema ja suosituimmuus jatkaa kasvuaan ja muiden vieraiden kielten valinnat ja osaaminen vähentyvät. Näin myös meillä Suomessa. On ymmärrettävää, että englannin kielellä on vahva asema eikä sitä vastaan ehkä enää kannata kamppailla, mutta yleistä huolta on syytä kantaa muiden kielten osaamisesta myös meillä, pienenä kansakuntana, joka puhuu hieman outoa kieltä. Meidän on ponnisteltava yhdessä, päättäjien, kouluhallinnon, opettajien sekä erityisesti vanhempien, että mahdollisuudet monipuolisiin kieliohjelmiin säilyvät ja että niitä myös pystytään toteuttamaan.

Ranskan kielen ja kulttuurin osalta Helsingin ranskalais-suomalaisella koululla on selkeästi tehtävä olla jakamassa sitä osaamista, mitä sillä erityisessä tehtävässään on. Tiedän, että parhaillaan näitä muotoja pohditaankin ja käynnistellään, mutta silti haluan tätä vahvasti painottaa. Koulun pitää pystyä eri tavoin tukemaan yksittäisiä eri puolella maata olevia ranskan opettajia ja oppilaita, toimia vireänä ja avoimena yhteistyökumppanina ja yhteistyön virittäjänä sekä kotimaassa että frankofonisen maailman kanssa. Tässä riittää tehtävää, mutta uskon, että se vain vahvistaa koulun asemaa ja merkitystä, mutta tuo samalla uusia mahdollisuuksia sekä oppimisen ja onnistumisen tilaisuuksia tämän koulun opettajille ja oppilaille.

Kielikoulun rooliin toki kuuluvat myös mahdollisuudet muuhunkin laajaan kielitarjontaan sekä niihin kansallisiin painotuksiin osallistuminen, mitä Suomessa koulutuksen ja opetuksen osalta painotetaan. Viime vuosina on erityisen vahvasti pyritty tukemaan ja kehittämään kodin ja koulun yhteistyötä ja myös tässä työssä Helsingin ranskalais-suomalaisella koululla voisi olla annettavaa muille suomalaisille kouluille jo nyt ja ehkä tässä voisi edelleen olla yksi tärkeä kehittämisenkohde, joka tukisi koulun toimintaa sekä siellä opiskelevien lasten ja nuorten oppimista, kasvua ja kasvatusta.

Arvoisat kuulijat, koulun johtokunnan ja omasta puolestani minulla on ilo onnitella Ranskalaisen koulun Ystävät ry:tä sen juhliessa 60-vuotista toimintaansa, samalla kiittää Ystävien ansiokasta toimintaa ja toivottaa myös tekemisen iloa seuraaville 60 vuodelle.